

**Az Országos Környezetvédelmi Tanács véleménye
a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról
szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló Korm. rendelet tervezetéről**

Az Országos Környezetvédelmi Tanács (a továbbiakban: Tanács vagy OKT) a véleményezésre megkapott a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló Korm. rendelet tervezetével (a továbbiakban: Tervezet) kapcsolatban az alábbi észrevételeket teszi:

1. A Tervezetben foglalt módosításokat a 2014/52/EU irányelvnek¹ való megfeleléssel indokolja az előterjesztés. Az irányelv átültetését biztosító hazai joganyagoknak valóban hivatkozni kell ezt a jogforrást, amely a környezeti hatásvizsgálati irányelv² módosításáról szól. Ugyanakkor sem az indokolásban, sem a tartalmi összefoglalóban, sem a hatásvizsgálati lapon a Tervezetben foglalt módosítások háttérét, konkrét indokát nem lehet megtalálni. A Tervezet lakonikus indokolása semmitmondó, ahogyan a hatásvizsgálati lap és vezetői összefoglaló is. **Az érdemi indokolás, tartalmi magyarázat hiányában a jogalkalmazási gyakorlat töretlen érvényesülése válhat kétségesse.**
2. A Tanács elvi érveléssel rámutat arra, hogy a Kvt. 43. § (1) bekezdésében szereplő **vizsgálati elemzés elkészítése jelentősen segíthetné a szabályozási célok elérését szolgáló komplex megközelítést, illetve a Tervezetben foglalt szabályozási elemek kiválasztási indokának, valamint célkitűzéseinek megértését és ezen keresztül a hatékonyabb hatályosulását.** Az előterjesztéshez használt hatásvizsgálati lap tartalma, illetőleg a jogszabály tervezetének indokolása és tartalmi összefoglalója nem éri el azt a mélységű elemzést, ami az új szabályozásnak a környezetvédelmi jog rendszerébe épülését minden részében tartalmazza. A hatásvizsgálati lap még részletesebb kitöltés esetén sem tudja pótolni a vizsgálati elemzést.
3. A Tanács véleménye szerint az előző pontokban leírt tartalmi észrevételnek nagyon jelentős gyakorlati vonatkozása is lehet. Az Európai Bizottság és a Kormány – más tagállamok kormányaihoz hasonlóan – között rendszeres értelmezési vita van arról, hogy a hivatkozott környezeti hatásvizsgálati irányelv (és módosításai) és a hazai

¹ az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv módosításáról szóló, 2014. április 16-i 2014/52/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv

² az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 2011. december 13-i 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv

szabályozás között összhang van-e. Az értelmezési vita leggyakrabban az irányelv hatálya alá tartozó tevékenységek és a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Khvr.) 1. és 3. mellékleteiben szereplő kategóriák egymásnak való megfeleltetése. Ezzel összefüggésben utalni kell arra a tényre is, hogy a Tervezetben nevesített, a környezeti hatásvizsgálati irányelv módosításáról szóló irányelv a szabályozás hatálya alá tartozó tevékenységek körét nem módosította, tehát az erre vonatkozó Tervezetben bekövetkező, tevékenységi kör kiterjesztésére vonatkozó szabályok nem ezen az irányelv módosításon alapulnak. Mindenesetre a környezeti hatásvizsgálati (alap) irányelv 1. és 2. mellékleteiben szereplő tevékenységlistákból több elem is felfedezhető a Tervezet és 2. mellékletében (ilyenek különösen az azbesztkivonás létesítményei a bányászat kategóriájában, vagy a köztes vegyipari termékek kezelésének létesítményei, mint új elemek, ami mellett mások, pl. az utak, bányászat terén egy-egy tevékenységtípus szélesebb értelmezésével függenek össze). **A környezethasználatok szélesebb körének a Khvr. hatálya alá vonását – a környezet védelméhez kapcsolódó követelmények hatékonyabb érvényesíthetősége miatt – a Tanács üdvözölni tudja.**

4. A Tervezet 1. §-ban szereplő előírás, amely lehetővé teszi **közmeghallgatás tartását a környezetvédelmi engedély módosítására irányuló eljárásokban is, pozitív változás**. Ugyanakkor – tekintettel a környezeti hatásvizsgálat-köteles tevékenységek adott esetben egységes környezethasználati engedélyhez való kötöttségére – az előírást értelemszerűen indokolt lenne kiterjeszteni e másik engedélytípus felülvizsgálataira is.
5. A Tervezet 4. §-ban foglalt megfogalmazási kiegészítések a **Khvr. hatálya alá tartozó környezethasználatok tágabb értelmezését adják**, ami üdvözölhető.
6. A Tanács úgy ítéli meg, hogy a Tervezet 3. mellékletben szereplő, a hatástanulmány tartalmára vonatkozó, a korábbiaknál bővebb előírások segíthetik az előírandó környezetvédelmi intézkedések kiválasztását, illetve a közérthető összefoglaló tartalmában szereplő új elemek az érintett nyilvánosság érdemi részvételét szolgálhatják. Itt a **null-alternatíva (a környezeti hatásvizsgálati irányelv preambuluma szerinti „alapforgatókönyv”) bemutatása is indokolt lehetne**.
7. A környezeti hatásvizsgálati irányelv, illetve nemzetközi szerződés³ által elvárt érdemi részvétel kapcsán a Tanács indokoltnak tartaná a kizárólag honlapon való közzététellel tartandó közmeghallgatások („személyes megjelenés nélküli közmeghallgatás”) gyakorlatának a környezeti ügyekben való alkalmazhatóságának felülvizsgálatát. Ennek során – első körben – a Tanács kérdése, hogy az előterjesztőnek ezzel kapcsolatban vannak-e megítélhető, a szabályozás felülvizsgálatára alkalmas

³ a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi LXXXI. törvény

tapasztalatai? Másfelől kérdés, hogy vizsgálta-e az előterjesztő a jövő nemzedékek szószólójának figyelemfelhívását a környezeti ügyekben való társadalmi részvételről (AJBH-3976/2023.)? **A Tanács indokoltnak tartaná a környezeti ügyekben a „személyes megjelenés nélküli közmeghallgatás” alkalmazásának a megszüntetését, vagy jelentősen szűk körre szorítását,** mert a jogintézmény bevezetését indokló pandémiás helyzet már nem áll fenn, és az intézkedés a kollektív környezeti jog gyakorlását – indokolatlanul az egyéni jog szintjére lépteti vissza. Ezzel a nyilvános iterációs folyamatban rejlő szinergikus hatások elvesznek és a környezet - az adott beruházással érintett lakosság - számára kedvezőtlen döntés meghozatalának lehetősége növekszik. Az érdemi részvétel követelményének inkább megfelel, ha az érintett nyilvánosság tagjai (akár személyesen, akár online), de mindig egyidejűleg, egymás kérdéseire is kapcsolódva vehetnek részt az eljárásban. A Khvr.-ben szereplő két lehetőség - 9. § (1)-(10) bekezdés - kellő rugalmasságot biztosít a hatóság számára. Emellett viszont a személyes részvétel lehetőségét nem lehet az Ákr. szerinti tényállás tisztázási kötelezettség részének tekinteni, mert nem is az, hanem a társadalmi párbeszéd lehetőségét biztosító és a környezeti szempontból optimális döntéshozatalt támogató jogintézmény.

8. A fentiekén túlmenően a Tanács emlékeztet arra, hogy **a Kvt. 44. § (2) bekezdése az OKT véleményalkotására – főszabályként – 30 napos véleményezési határidőt biztosít.** A rövid véleményezési határidő a legtöbb esetben nem teszi lehetővé a várható hatások szükséges mértékű vizsgálatát.

Budapest, 2025. július 23.

Országos Környezetvédelmi Tanács